

תכנית הגרעין והיחסים עם חמאס: כך עשוי חיסול סינוואר להשפיע על איראן

20.10.2024 | ד"ר יוסי מנשרוף

written by
בתוך חודש, ישראל רשמה הישגים חסרי תקדים מול "טבעת האש" האיראנית: חיסול סינוואר וצמרת חיזבאללה. איראן הגיבה במתקפת טילים שהיתה מוגבלת בהישגיה, אך גם שיקפה את תהליך הלמידה של טהרן.

חיסול סינוואר צפוי להשליך על איראן בשלושה הקשרים:

ראשית הפגיעה הקשה בחמאס עלולה לחזק את הקולות בטהרן הקוראים לייצר נשק גרעיני. כבר כמה חודשים מתקיים שיח נרחב במסדרונות המשטר ובתקשורת בנושא זה. טהרן מזהה שכושר ההרתעה שלה נגד ישראל נשחק, בעקבות הפגיעה במערך השלוחים האיראני. יתרה מכך, טהרן עצמה נכנסה ישירות לזירת הלחימה נגד ישראל באפריל.

בעקבות התפתחויות אלו טהרן חשה חשופה, ויש במשטר מי שמבקשים לשפר את כושר ההרתעה באמצעות קיום מאזן אימה גרעיני. הביטוי הראשוני לכך ניתן במאי, עם אימו של כמאל חראזי, אחד מיועציו הבכירים של חמינאי, שלפיו שאיראן תפתח פצצה אם ישראל תתקוף את מתקני הגרעין שלה.

הוויכוח בטהרן סביב ייצור נשק גרעיני התגבר מאז ראשית אוקטובר. קולות בחוגים של משמרות המהפכה, הפרלמנט והמחנה השמרני קראו למשטר לפרוש מהאמנה למניעת הפצת נשק גרעיני (NPT) ולייצר פצצה גרעינית. מנגד, סגן הנשיא לעניינים אסטרטגיים, מוחמד ג'ואד טריף, הצהיר שפיתוח פצצה גרעינית לא יביא לאיראן ביטחון או הרתעה, וכי חמינאי עצמו תומך בשימור הדוקטרינה הנוכחית מסיבות אסטרטגיות. עזאתאללה יוספיאן מולא, אנליסט המזוהה עם המחנה המתון, הזהיר שהשיח הפומבי סביב הצורך לייצר פצצה גרעינית משחק לידי ישראל, ועלול להוביל לסנקציות קשות.

שנית הפגיעה בחמאס מעיבה על התוכנית האיראנית לחיסול ישראל, שבה יש לחמאס מקום מרכזי לצד חיזבאללה.

שלישית חיסול סינוואר עלול להשפיע על יחסי איראן-חמאס. סינוואר היה אדריכל שיקום היחסים בין הצדדים, לאחר הקרע שנוצר בעקבות תמיכת חלק מחמאס במורדים בסוריה. אם חמאס חו"ל בראשות משעל יתבסס בהנהגת הארגון , הדבר עלול לפגוע ביחסים עם איראן.

על ישראל להפנים את הפער התרבותי בינה לבין אויביה בציר ההתנגדות. למרות הפגיעה המשמעותית הם לא מתכוונים להיכנע, ועל ישראל להיערך למלחמה ארוכה ועיקשת. לצד

המשך הלחץ הצבאי, עליה לקדם קמפיין נגד המערך הפיננסי של חיזבאללה וחמאס ברחבי העולם, ולשלב מלחמה תודעתית מקיפה בשאיפה לפורר את הבסיס החברתי שלהם. ישראל צריכה לשקול הצעת תגמולים עבור סיוע מודיעיני, ניהול קמפיין תודעתי נגד הניצול הציני של התשתית האזרחית וחיזוק חוגים מקומיים המתנגדים לארגוני הטרור.

לנוכח הצפי להגברת חילופי המהלומות מול איראן, על ישראל לשקול פיתוח של חיל טילים שימש זרוע ארוכה לפגיעה ביעדים אסטרטגיים באיראן. כל זאת, תוך גישושים לגלות אם הנהגת חמאס המתגבשת בשלה לעסקה בתנאיה של ישראל.

פורסם בישראל היום, בתאריך 20.10.2024.